

کتابخانه ملی ارمنستان

به تمامی خوانندگان ارمنستان سرویس می‌دهد و دارای اهداف و وظایف می‌باشد:

- فراهم کردن سیستم نگهداری کتب ادبی، علمی و متون خارجی
- نشر و چاپ فهرست‌های مهم کتابخانه‌ای
- انجام امور فرهنگی، علمی، پژوهشی، تحقیقاتی، اطلاعاتی، متن‌شناسی و ارمنی‌شناسی.
- شرکت در تصمیمات اجرایی و هماهنگی در سیاست کلی دولت در حوزه کتابداری.

- و به عنوان مهمترین نهاد حافظ میراث فرهنگی و ادبیات جمهوری ارمنستان.

از امور برون مرزی این مرکز می‌توان همکاری با سازمان‌های مطبوعات بین‌المللی، تبادل کتاب با بیش از ۳۰ کشور جهان، رابطه بسیار نزدیک با بنیاد «یور آسیا» و شورای تحقیقات بین‌المللی، عضویت در شورای کتابخانه‌ای آسیا، اروپا را نام برد. دفتر مرکزی شورای کتابخانه ارمنستان نیز در این مکان واقع است.

شایان ذکر است که مسئولین و متخصصین این مرکز در روابط بین‌المللی کتابخانه‌ای فعالیت چشم‌گیری داشته و در تمامی سمینارها و کنگره‌های منطقه‌ای شرکت می‌کنند.

مجموعه‌های اصلی

کتابخانه ملی ارمنستان دارای منابع مهمی از جمله کتاب، جزوه، نشریه، نقشه، کتب هنری، پوستر، کارت‌های تبریک، تمبر، نت‌های موسیقی، میکروفیلم، نوار، CD و DVD می‌باشد. براساس آمار سال ۲۰۰۱ این کتابخانه دارای بیش از

که به تالار مطالعه، تالار فهرست کتب، بخش تکمیلی و اداری منتهی می‌گردد.

ساختمان کتابداری (آرشیو کتاب)

این ساختمان در سال ۱۹۸۰ ساخته شد و گنجایش ۹ میلیون کتاب را دارد. ساختمان جدید فاقد امکانات گرمایشی، سیستم خنک کننده هوا، وسایل امنیتی و همچنین جلوگیری از حریق است. به همین دلیل هنوز انتقال کتب به آنجا صورت نگرفته است. پیش‌بینی می‌شود که در طی سال‌های آینده به صورت مرحله‌ای کتاب‌ها به ساختمان جدید منتقل شوند.

پیش‌بینی می‌شود طی ده سال آینده سیستم کامپیوتری کتابخانه نیز تکمیل و به سیستم مرکزی کشوری متصل شود.

اهداف و وظایف:

کتابخانه ملی ارمنستان دارای اهمیت ملی و مهمترین و بزرگترین کتابخانه کشور است. این مرکز

تاریخچه

کتابخانه ملی ارمنستان با مجموعه‌ای از کتاب‌های شخصی نامداران علمی و فرهنگی معروف ارمنستان و کتب اهدائی مراکز آموزشی و علمی مختلف در چهارم جولای سال ۱۹۱۹ تأسیس گردید.

از سال ۱۹۲۰ کتابخانه با خرید و اشتراک نشریات ارمنستان، اقدام به تکمیل منابع خود کرد و از سال ۱۹۲۴ آثار منتشره و چاپ شده در ارمنستان را به صورت رایگان دریافت نمود و برای اولین بار در سال ۱۹۳۰ اقدام به اشتراک نشریات خارجی کرد. طی سال‌های ۱۹۲۵ تا ۱۹۹۱ کتابخانه ملی، آثار چاپ شده در کل اتحاد جماهیر شوروی را نیز دریافت می‌کرد، اما پس از فروپاشی (۱۹۹۱) این موضوع فقط به نشریات داخل جمهوری ارمنستان و به صورت رایگان اختصاص پیدا کرد.

ساختمان کتابخانه

کتابخانه ملی ارمنستان در خیابان دریان در مرکز ایروان واقع است و اطراف آن را دانشگاه‌های مختلف احاطه کرده است. قدیمی‌ترین ساختمان کتابخانه، تامانیان نام دارد که در سال ۱۹۳۹ به یاد دانشمند معروف آلکساندر تامانیان ساخته شد. تالار مطالعه اصلی، بخش کتب قدیمی (تا سال ۱۸۰۰) و بخش‌های هنری، آرشیو و انتشارات در این ساختمان قرار دارند.

در طبقه اول این عمارت سالن‌های کوچک و بزرگ مخصوص نمایشگاه‌های مختلف کتاب وجود دارد که بزرگترین آن گنجایش ۲۰۰ نفر را داراست.

درب ورودی مراجعین و کادر رسمی کتابخانه از طرف پارک دانشجو در شمال ساختمان واقع است

۶/۲۰۰/۰۰۰ اثر بوده که قسمت اعظم آن در کتابخانه اصلی نگهداری می‌گردد. البته تالارهای مطالعه نیز منابع خوبی را در بر دارند. ضمناً کتابخانه جهت سهولت در سرویس دهی اعضا، بخش هنر را به دو قسمت «نت موسیقی» و «گروه نقشه‌ها»، «تمبر»، «پوسترها»، «کارت‌های تبریک» و . . . تقسیم کرده است و تمامی امور اداری در خود مرکز انجام می‌شود.

مجموعه‌های مهم و استثنایی

قسمت کتب قدیمی به عنوان بخشی مستقل در سال ۱۹۴۳ تأسیس و منابع آن از سال ۱۵۱۲ تاکنون با کتاب‌های ارمنی روز به روز کامل‌تر شده است. نشریات استثنایی از شیشه، خمیر نان، آهن، چوب، طومارهای متری و غیره نیز در این مکان حفظ و نگهداری می‌شود. در این میان کتبی که از طرف مؤلفین اهدا شده از ارزش و اهمیت خاصی برخوردارند.

از ۱۱۵۰ عنوان کتابی که در طی قرون ۱۶ تا ۱۸ به چاپ رسیده است، حدود ۷۰۰ عنوان آن در کتابخانه جمع‌آوری شده که تعداد کثیری از این کتب تک نسخه‌ای است و فقط در این مرکز حفظ می‌شوند. بخش کتب قدیمی و آرشیوی دارای ۷ قسمت جداگانه می‌باشد.

۱. منابع قدیمی - کتب چاپی مربوط به سال‌های ۱۵۱۲ تا ۱۸۰۰ به زبان ارمنی و ۱۵۶۴ تا ۱۸۰۰ به زبان روسی و دیگر زبانهای خارجی.

۲. منابع آرشیوی شامل مجلات و جزوات ارمنی منتشر شده از سال ۱۸۰۱ تاکنون.

۳. منابع ادبی آرامنه اسپورک از جمله کتاب‌هایی به زبان آرامنه ترکیه، کردستان و غیره.

۴. مجموعه منابع اهدایی با امضای مؤلف

۵. مجموعه‌های ارزشمند تاریخی، فرهنگی و موزه‌ای

۶. مجموعه میکروفیلم‌ها و نگاتیو عکس‌های کتب موجود و غیر موجود در کتابخانه

۷. مجموعه‌های شخصی اهدایی از سوی نامداران فرهنگی، تاریخی، ادبی و اجتماعی ارمنی.

بخش کتب قدیمی و آرشیوی کتابخانه ملی ارمنستان دارای ۴۵۰۰۰ جلد کتاب می‌باشد. از اولین کتابهای اهدایی به کتابخانه می‌توان کتب ملک نیکوقایوس، آرقوتیان، یرگانیان بازوک را نام برد.

کتاب‌های واسیل قورقاتیان موسیقیدان معروف ارمنی هم در جمع مجموعه‌های اهدایی کتابخانه می‌باشد. این مجموعه شامل ۳۹۲۰ جلد کتاب است. قدیمی‌ترین کتاب مجموعه در سال ۱۸۲۳ و جدیدترین آن مربوط به سال ۱۹۱۷ می‌باشد.

کتابخانه شخصی «الکساندر میاسنیکیان» سیاستمدار و اقتصاددان بزرگ ارمنی هم در کتابخانه ملی ارمنستان حفظ می‌شود. این مجموعه در سال ۱۹۲۵ توسط خانم «سوسانا میاسنیکیان»

به کتابخانه ملی اهدا گردید. مجموعه شامل ۶۴۲۳ جلد کتاب است که تعداد کثیری از آنها به زبان روسی می‌باشد. این کتاب‌ها در سال‌های ۱۸۲۰ تا

سال ۱۹۲۵ به چاپ رسیده‌اند.

کتابخانه لئو (آراکل باباخانیان) ادیب و مورخ معروف ارمنی در سال ۱۹۴۰ به ایروان آورده شد. این مجموعه شامل ۴۰۱۶ جلد کتاب می‌باشد که بیشتر آنها تک نسخه‌ای بوده، و هم اکنون در کتابخانه ملی نگهداری می‌شوند.

مجموعه کتاب‌های «هاکوپ ماناندیان» ارمنی‌شناس معروف ارمنی در سال ۱۹۵۲ به کتابخانه آورده شد تعداد کتاب‌های او ۲۷۴۲ جلد بود که مربوط به مسائل تاریخی و ارمنی‌شناسی است.

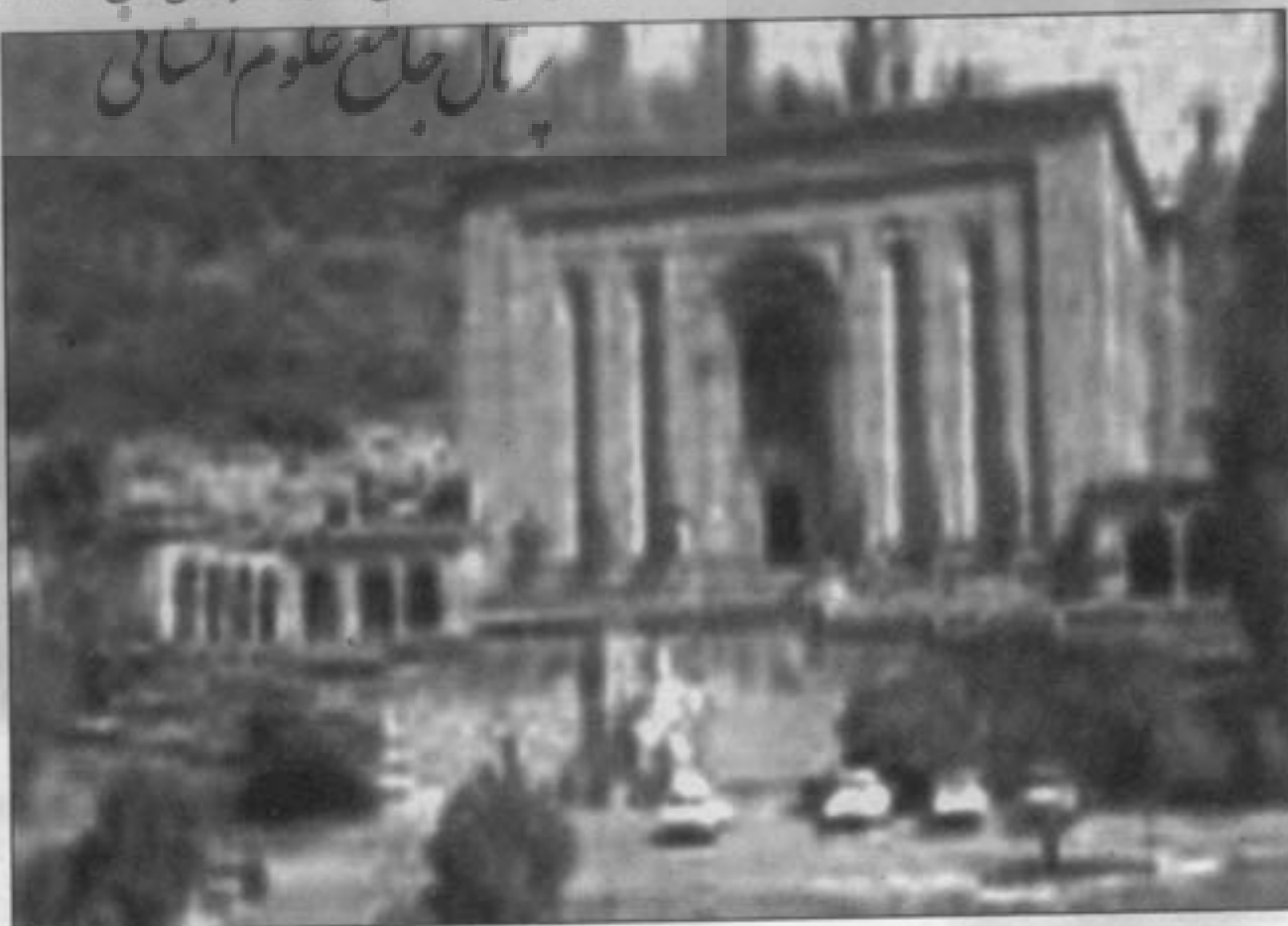
کتاب‌های «لئون توتونچیان»، «گارو گازازیان» و «ینوک» شخصیت‌های معروف «اسپورک» هم در جمع کتب کتابخانه ملی حفظ می‌شوند. در این کتابخانه مجموعه‌های انتخابی هم وجود دارد که از آن جمله قفقازشناسی شامل کتاب‌هایی درباره تاریخ، جغرافیا، زبان و سرزمین اقوام قفقاز می‌باشد. در این قسمت ۵۵۸۵ جلد کتاب که در طی سالهای ۱۸۳۴ الی ۱۹۳۶ منتشر شده جمع‌آوری شده است. همچنین مجموعه آرمینیکا دارای ۵۰۳۰ جلد کتاب می‌باشد که فقط کتب ارمنی‌شناسی و ادبیات شرقشناسی آن مشتمل بر ۱۸۰۰۰ جلد کتاب است.

خدمات اطلاع‌رسانی:

هر شهروند ۱۷ سال به بالا می‌تواند از این کتابخانه استفاده نماید. کتابخانه دارای ۳۰۰۰۰ عضو است که سالانه در ۱۴ تالار مطالعه، بیش از دو میلیون کتاب مطالعه می‌نمایند. تالارهای مطالعه کتابخانه گنجایش ۴۵۰ نفر را همزمان دارا می‌باشند. اعضای اصلی کتابخانه را معمولاً دانشجویان تشکیل می‌دهند. دانشگاه‌های دولتی ایروان، اقتصاد، معماری، کشاورزی و دانشگاه هنر در نزدیکی کتابخانه ملی واقع هستند و هر روزه بیش از هزاران نفر به آنجا مراجعه می‌نمایند.

در سال ۱۹۷۲ ساختمان دوم کتابخانه نیز تکمیل گردید تا اعضای بیشتری بتوانند از کتابخانه بهره‌مند شوند.

تالار مطالعات مطبوعات همواره مملو از مشتاقانی است که مطبوعات روز و نشریات خارجی را مطالعه می‌کنند. تالارهای مطالعه بخش‌های هنر، متن‌شناسی، اطلاعات، کامپیوتر و نت‌های موسیقی نیز از جمله

تالارهایی است که محل مراجعه محققان می باشد. طی سال های اخیر و بعد از استقلال ارمنستان، کتابخانه در جهت ایجاد همکاری های بین المللی فعال شده است. برای مثال از سال ۱۹۹۷ انتشارات رسمی سازمان ملل متحد آبونه شد و در ژوئن سال ۲۰۰۰ یک تالار مطالعه با حمایت کمیسیون توسعه بین المللی این سازمان در محل این کتابخانه افتتاح شد.

در تاریخ ۲۴ مارس سال ۱۹۹۸ در چارچوب برنامه های شورای تحقیقات و تبادل اطلاعات بین المللی، این کتابخانه به عنوان مرکز آموزش و توسعه اینترنت نیز مجهز گردید.

کتاب شناسی ملی ارمنستان

کار تهیه فهرست کتب در کتابخانه ملی از سال ۱۹۳۰ آغاز شد. کتابخانه ملی ارمنستان مرکز کتاب شناسی ارمنه در سراسر جهان است که فهرست تمامی کتاب های ارمنی چاپ شده از سال ۱۵۱۲ تاکنون را تهیه می نماید و هم اکنون جلد های مقلمتی آن مربوط به سال های ۱۵۱۲، ۱۸۰۰، ۱۸۰۱، ۱۸۵۰ و ۱۹۰۰، ۱۸۵۱ آماده بهره برداری و چاپ است.

این کتابخانه فهرست کتب مطبوعاتی، عمومی و تحقیقاتی را نیز تهیه می کند. تاکنون کتاب شناسی مطبوعات ارمنی مربوط به سال های ۱۷۹۴ تا ۱۹۶۷ اثر خانم آمالیا «گیراگوسیان» و کتب «مورچ»، «مساگ»، «لوما» در کتابخانه ملی جهت استفاده

محققین قابل بهره برداری است.

ضمناً فهرست اسامی نویسندگان کلاسیک و معاصر ارمنی و همچنین زندگی نامه «هوانس تومانیان»، «آکساندر شیروان زاده»، «سوندو کیان»، ایساها کیان، آکسل باگونتس و ... هم از سوی کتابخانه ملی منتشر شده است.

در این مکان خدمات فهرست نویسی و کتاب شناسی تخصصی نیز انجام می گیرد و در طی سال های اخیر فهرست کتب مربوط به «مسئله قتل عام ارمنه»، «معماری ارمنه» و غیره انتشار یافته و همچنین پروژه ایجاد بانک اطلاعاتی در مورد کتاب شناسی، فهرست کتب جدید ادبی، فرهنگی و هنری در دست تهیه است.

انتشارات

محل انتشارات «گیرگ» (کتاب) در این کتابخانه دایر است که کار چاپ فهرست های تخصصی، امور تحقیقاتی، اطلاعاتی و کتاب شناسی را به عهده دارد.

حفاظت، نگهداری و بازسازی کتب

این بخش کار ترمیم صفحات آسیب دیده کتب کتابخانه را انجام می دهد.

برنامه و نمایشگاه ها

هر ساله در کتابخانه بیش از صدها نمایشگاه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

بزرگ و کوچک کتاب برپا می شود. نمایش و معرفی کتب تازه، برگزاری شب شعر، جلسات با مؤلفین، نامداران فرهنگی و علمی ارمنستان نیز در دستور کار این مرکز قرار دارد.

شایان ذکر است که نمایشگاه های بزرگ در تالارهای ساختمان تامانیان برپا می شوند.

منابع موجود در کتابخانه

کتاب ۴/۱۷۶/۶۲۲ جلد

مجلات ۱/۳۶۴/۳۳۲ نسخه

روزنامه ۳۲/۶۶۲ نسخه

نشریات ۸۱/۴۷۶ نسخه

مطالب متفرقه ۱۴۲/۴۶۲ نسخه

نقشه ۱۸۳۹۵ نسخه

نت موسیقی ۱۱۶۶۳۴ مورد

هنر ۲۲۲/۰۱۹ مورد

مطالب در دست چاپ ۴/۲۵۸ مورد

نوارهای تصویری ۲۴/۹۰۵ حلقه

۸CD ۰۷۹ عدد

کاست های صوتی ۳۷ عدد

میکروفیش ها ۵۹۱۴ عدد

آدرس: ایروان، خیابان تریان، شماره ۲۷

تلفن: ۵۶۴۵۷۴، ۵۸۷۱۸۰، ۵۶۴۸۶۶ (۳۷۴.۱)

[index.html/http://www.antp.am/sites/nla](http://www.antp.am/sites/nla_index.html)

E-mail: nlaarm.r.am

پرتال جامع علوم انسانی